

Ägardirektiv för Sörmland Vatten och Avfall AB

Antagen av kommunfullmäktige 2008-12-11. § 152
Reviderad av kommunfullmäktige 2013-11-28 § 140
Reviderad av kommunfullmäktige 2015-04-28 § 54
Reviderad av kommunfullmäktige 2023-08-28 § 71

Ägardirektiv för Sörmland Vatten och Avfall AB

För den verksamhet som bedrivs i kommunerna Flens, Katrineholms och Vingåker VA- och avfallsverksamhet, nedan kallat Bolaget, gäller dessa särskilda ägardirektiv.

Utfärdade och fastställda av kommunfullmäktige i Flens kommun 2015-04-28 § 54, Katrineholms kommun 2015-05-18 § 142 och Vingåkers kommun 2015-04-20 § 33.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs indirekt, genom Katrineholm Vatten och Avfall AB, Flen Vatten och Avfall AB och Vingåkers Vatten och Avfall AB, tillsammans av Katrineholms, Flens och Vingåkers kommuner och är en del av kommunernas verksamhet.

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv förutsatt att de inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Förutom av lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunerna genom:

- a) bolagsordning
- b) aktieägaravtal
- c) dessa ägardirektiv
- d) av respektive fullmäktige eller kommunstyrelse utfärdade särskilda direktiv beträffande verksamheten i den egna kommunen
- e) förekommande avtal mellan kommunerna och bolaget
- f) uppdrags- och samarbetsavtal

I händelse av bristande överensstämmelse mellan de i föregående stycke angivna dokumenten, ska dokumenten tillämpas med företräde i angiven ordning.

2. Kommunernas insyn och ledningsfunktion

Bolagets verksamhet står under uppsikt av respektive kommuns kommunstyrelse via ägarbolag. Kommunstyrelsen i respektive kommun utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget.

Kommunstyrelsen i respektive kommun ska ges den information och tillställas de handlingar som den begär.

Respektive kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet omfattar inte handling eller förhållande för vilket gäller sekretess enligt lag.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen i respektive kommun enligt kommunallagen har att fatta årliga beslut i samband med att bokslutet behandlas huruvida verksamheten varit

förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

3. Ändamål med bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet regleras främst av bolagsordning, aktieägaravtal och uppdrags- och samarbetsavtal och får inte bedriva verksamhet som inte är förenlig med dessa. Bolaget får inte bedriva spekulativ verksamhet eller verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Kommunernas syfte med att driva verksamheten tillsammans i bolagsform är att säkerställa kompetensförsörjning, åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för ägarna och de som utnyttjar bolagets tjänster samt säkerställa en långsiktigt effektiv och kundorienterad verksamhet, som bättre möter framtidens krav och behov än vad var och en av kommunerna klarar.

Bolaget ska vidare;

- i all verksamhet agera miljömedvetet och serviceinriktat,
- planera långsiktigt med ekonomisk framförhållning,
- ha en god ekonomisk hushållning och en effektiv verksamhet,
- ansvara för att ta fram förslag på taxekonstruktioner samt renhållningsordning (föreskrifter och avfallsplan),
- bidra till att kommunerna har en aktuell VA planering enligt anvisningar utgivna av Hav- och vattenmyndigheten,
- samordna budget och verksamhetsplanering så att de är förenliga med kommunernas processer i projekt där både kommunen och bolaget tillsätter resurser,
- ansvara för att identifiera behov av avtal mellan bolag och kommuner i frågor av gemensamt intresse,
- verka för att regional samverkan utvecklas,
- arbeta för att kommunerna uppnår nationella, regionala och lokala miljömål inom bolagets ansvarsområden.

Bolaget ska ha en affärsplan till stöd för styrelsen och VD att utveckla och förvalta bolaget utifrån ägarnas krav och förväntningar.

4. Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse.

Styrelsen har att fortlöpande se över och anpassa organisationen så att den på bästa sätt ska stödja bolagets ändamål.

Styrelsen ska ansvara för att styrelseledamöterna erhåller erforderlig utbildning för uppdraget.

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget arbete.

Styrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelsens ledamöter ska närvara.

5. Underställningsplikt

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- a) bildande och förvärv samt avyttring av hel- eller delägt dotterbolag,
- b) planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet,
- c) köp, försäljning och/eller större investeringar i bolagets anläggningar¹ (> 250 prisbasbelopp)
- d) övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Vid olika mening i bolagets styrelse om en fråga är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

I bolagsordningen anges beslut som ska fattas av bolagsstämman. I aktieägaravtalet anges beslut som kräver enighet bland samtliga styrelseledamöter.

6. Budget och handlingsprogram

Bolaget ska årligen fastställa handlingsprogram för de närmaste tre räkenskapsåren, varav det första fastställs i form av en budget. Handlingsprogram och budget ska delges respektive kommunstyrelse senast under september månad året före budgetåret om inte annat överenskommes.

7. Kapitalförvaltning

Styrelsen ska tillse att bolagets medelsförvaltning sker på ett effektivt sätt och med tillfredsställande säkerhet.

¹ Kopplat till objekt

8. Årsredovisning

Bolaget ska årligen, senast före utgången av februari månad eller gällande tidplan, tillhandahålla det underlag som krävs för upprättandet av respektive kommunkoncerns årsredovisning.

Uttalandet i redovisningens förvaltningsberättelse ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmanarevisorernas granskning liksom kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt kommunallagen (6 kap § 1 och 1a).

I årsredovisningen ska dessutom uppföljning av affärsplan redovisas i relevanta delar till stöd för återkoppling och information till kommun och allmänhet.

9. Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla respektive kommun väl informerad om sin verksamhet. Denna information ska lämnas i form av budget för kommande år enligt punkt 6 ovan, dels ekonomisk och verksamhetsmässig uppföljning relaterad till innevarande års budgeterade verksamhet.

Det åligger vidare bolaget att till respektive kommunstyrelse snarast översända:

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolagets årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) granskningsrapport

10. Ägardialog

Bolaget ska träffa alla delägares kommunledningar minst en gång per år där frågor av strategiskt och gemensamt intresse behandlas. Vid dessa möten ska bolaget redovisa uppföljning och planerade insatser med anledning av ägardirektiv och affärsplan samt ekonomisk uppföljning. Redovisning av jämförelser med branschen i övrigt av nyckeltal och taxor ska ske vid ett tillfälle per år. Bolaget är ansvarig för dess genomförande.

Bolaget ska vidare kontinuerligt medverka ~~för att~~ vid möten med alla kommuners ansvariga tjänstemän i syfte att underlätta planering och genomförande av projekt i frågor av gemensamt och kommunövergripande intresse.

11. Arkivfrågor

Allmänna handlingar ska förvaras enligt fastställd arkivbildningsplan. Bolaget omfattas av Katrineholms kommuns arkivreglemente och ska tillämpa den för kommunen vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

12. Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion till verkställande direktören. Styrelsen ska tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således ska omfattas av verkställande direktörens kompetens.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för styrelsen ska anmäla beslut han fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

13. Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen årligen fastställa en skriftlig arbetsordning. I arbetsordningen ska anges hur arbetet ska fördelas mellan styrelsens ledamöter och hur ofta styrelsen ska sammanträda.

14. Revision

Bolagets revisorer ska, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet, pröva huruvida denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Revisionsrapporten ska innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit samt om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

Bolagets lekmannarevisorer ska, mot bakgrund av det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet, pröva huruvida denna utövats på ett ändamålsenligt sätt. Bestämmelser om innehållet och den tidpunkt då lekmannarevisorns granskningsrapport ska lämnas till bolagets styrelse återfinns i aktiebolagslagen.

15. Lekmannarevisionens granskningsrapport

Det åligger lekmannarevisionen att i årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisionen ska snarast uppmärksamma kommunstyrelserna på om bolaget brister i de avseenden som omnämns i första stycket.